

Vedres András: A bajuszomról

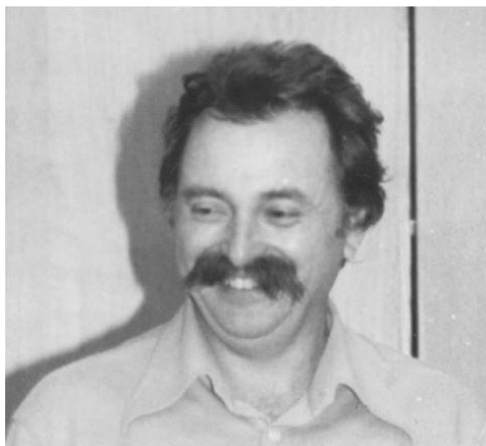
A mai nap, 2017. január elsején, csodát látott az úri közönség: Kövér László "nertárs" levágta a (munkás)mozgalmi szőr pamacsot az ékesen artikuláló ajkai fölött.

Itt ajánlom olvasásra a saját bajusz-történelmemet, amely akkor kezdődött, 1968-ban, mikor még Kövér pajtás a Mókus-örs tagjaként „hegyen-völgyön zakatolt”.

A kritikusan gondolkodó ifjúság szerte a világon (még a klasszikus Kádár-kor éveiben itthon is) a XX. Század hatvanas éveinek második felében forrongani kezdett. Ennek külső megnyilvánulásai is voltak. Például mikrokörnyezetemben, a „szocialista ipar” gyógyszereket készítő büszkeségénél dolgozó-alkotó ifjú férfiak egyike-másikja (ki jellemileg nem bizonyult konformistának) hosszú haját, bajuszt és szakállat kezdett növeszteni. Felfigyelt erre az ideológiai hatalom helyi öre, a fő-személyzetis et.nő, Sz-né, aki különös figyelmet fordított a vállalatnál minden szokatlan dologra.

1968 őszén történt, hogy a 63-ban kezdő diplomások „beillesztő” időszaka végeztével értékelésre összehívott bennünket. Káderdossziéinkból puskázva sorra értékelte ki-ki munkáját, rátermettséget, és az akkori szokásoknak megfelelően mindegyikünkről kritikai észrevételeket is tett, várva, hogy az érintett „önkritikát” gyakoroljon. Névsorrendben haladt, velem zárta a „műsort”. Sorolta szakmai eredményeimet, amely szép „népgazdasági” sikereket hozott már. Itt mesélem el, hogy a „siker” legfontosabb velejárója egy barna, akkor általánosan használatos papírzacskónak a gyári pénztárban történő átvételében nyilvánult meg, melynek tartalmát egy használt Trabantra váltottam át. A kocs új ára: 46 ezer Ft. volt, és minimum öt év várakozás. Az én Trabim alig használt volt, sokkal többbe került, 60 ezret adtam érte, de azonnal bele ülhettem. Akkoriban a négyezer munkást foglalkoztató gyár előtt csak egy tucatszámú magán autó állt, közöttük az enyém, egy fiatal mérnöké, hirdette, hogy érdemes valamit feltalálni, és megvalósítani.

Dicsérgetésem után imigyen jött a bíráló: Vedres elvtárs, manapság bizonyos férfiak elkezdtek a hajukat, arcukon a szőrzetüket növeszteni. Az ilyesmi külsőségekben a normálistól való eltérés elítélendő. Meglepődve tapasztaltam, hogy Vedres elvtárs is közéjük állt, mert bajuszt növesztett. Itt abbahagyta, szemüvege felett rám nézet, és várta a kötelező megbánást.

Miután fej lehajtva amolyan megbánásfélét mutattam, tekintetem felemelve mit látnak szemeim, mint a személyzetisem mellett unatkozó munkásigazgatóm orra alatt díszelgő szőrzetet.

Sz-né elvtársnő, kezdtem a válasz mondókámat, hát V. I. elvtársnak is van bajusza.

Az más – csattant a válasz. Az Igazgató elvtárs a bajuszt fogadalomból növesztette. Amikor a Gömbös-szobor robbantásba kezdett, megfogadta, ha sikerül, akkor bajuszt fog viselni. Az akció az ellenállás legnagyobb fegyverténye volt. V. I. elvtársnak azért van bajusza.

Akkor történelmi leckét kaptam egy életre, van mozgalmi bajusz ami jó, és van olyan szőrzet ami rossz, mint az én ötven éve változatlanul porosodó, korosodó bajuszom.

(Isten nyugosztalj a két "elvtársat"! Nekünk, kezdő diplomásoknak jó „gyári édesanyjuk, édesapjuk” voltak).